

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

www.miljohalsoskydd.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer Diarienummer
ÅMH-Pn 23/08 2008-0325

Beslutsdatum
18.06.2008

Sökanden

Eklunds Åkeri Öb
co Kent Eklund
Kyrkoby
22270 Eckerö

Ärende

Eklunds Åkeri Öb ansöker om miljötillstånd för bergtäktverksamhet på fastigheten 43-407-3-19 i Torp, Eckerö.

Den i ansökan avsedda verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 11 § LL (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd (nedan miljöskyddslagen),
- 6 kap, 16 § och 20 § punkt c) vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (nedan vattenlagen) och
- landskapsförordning (2000:35) om miljöskydd och miljötillstånd bilaga 1 punkterna 8 c) och 8 d) (nedan miljöskyddförordningen)

Ansökan har anhängiggjorts vid Ålands miljöprövningsnämnd 31.07.2006 med ärendenummer MPN-06-21. Ärendet har genom 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 02.01.2008.

Beslut

Miljötillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet beviljar med stöd av 24 § miljöskyddslagen Eklunds Åkeri Öb miljötillstånd för bergtäktverksamhet i Torp, Eckerö.

Ersättning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Giltighet

Tillståndet gäller till och med 31.12.2016. Inkommer ansökan om förnyat tillstånd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet innan 30.06.2016 gäller dock tillståndet tills dess att beslut om ansökan om förnyat tillstånd vunnit laga kraft.

Miljökonsekvensbedömning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning.

Villkor

Tillståndshavaren skall följa nedanstående villkor utfärdade med stöd av 25 och 26 §§ miljöskyddslagen samt 4 kap 7 § och 6 kap 28 § vattenlagen.

1. Det verksamhets- och brytningsområde som framgår av bilaga 2, skall innan brytning fortsätter noggrant mätas in och utmärkas i terrängen på väl synligt sätt. Markeringarna skall vara fasta och får under exploateringstiden inte rubbas eller döljas. Uttag av berg eller övrig verksamhet i samband med täktverksamheten får inte ske utanför detta område. Den skyddszon som lämnas mellan grannfastigheter och täktområdet skall vara minst 10 meter bred.

Ifall täktverksamhet bedrivs på grannlägenhet kan skyddsavståndet, genom skriftlig överenskommelse, minskas till 5 meter.

25 § punkt 5 miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § och 6 kap. 28 § vattenlagen

2. Brytning får inte ske:
 - på en nivå under 0 meter (mätt från fixpunkt 1 på nivå 11,83) eller
 - på en nivå under +1 meter över grundvattennivå.25 § punkt 5 miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § och 6 kap. 28 § vattenlagen
3. Verksamheten inklusive transporter får bedrivas helgfri måndag till fredag klockan 07.00 - 21.00. Sprängning får endast utföras klockan 08.00 - 17.00. Borrning och krossning får endast utföras helgfri måndag till fredag klockan 07.00 - 18.00. Klockan 18.00 - 21.00 får endast mindre bullrande verksamhet ske.

Vid sprängning skall rågrannar och närboende i förväg informeras om tidpunkt för sprängning. Meddelandet kan ske genom brev, offentlig delgivning på Eckerö kommuns anslagstavla eller genom annons i en på orten allmänt utkommande tidning eller på motsvarande sätt.

25 § punkt 5 miljöskyddslagen

4. Verksamheten får inte förorsaka buller utomhus vid bostad, skola, daghem eller motsvarande verksamhet över riktvärdet 55 dBA dagtid kl. 07-18 och 50 dB A kvällstid kl.18-21, mätt som A-vägd ekvivalent ljudnivå (L_{Aeq}). Riktvärdet gäller för den tid verksamhet pågår.
25 § punkt 5 miljöskyddslagen
5. Om för omgivningen besvärande olägenheter i form av damm uppkommer skall åtgärder omgående vidtas för att motverka sådana störningar.
25 § punkt 3 miljöskyddslagen
6. Stenkast till följd av sprängning får inte förekomma utanför verksamhetsområdet.
25 § punkt 2 miljöskyddslagen
7. Avfallshanteringen skall följa landskapslagen (1981:3) om renhållning och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Allt avfall och farligt avfall skall separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl. Avfallet skall återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad. Skrot och avfall får inte upplagras på täktområdet.
25 § punkt 2 och 5 § miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § vattenlagen
8. Vid anläggningen får endast sådana medel och kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier. Alla kemikalier som används inom verksamheten skall anmälas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.
25 § punkt 5 miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen
9. Fasta och flyttbara oljetankar/cisterner på fastigheten skall vara dubbelmantlade eller placerade i täta skyddstråg med invallning, som minst rymmer en volym som motsvarar den mängd petroleumprodukter som förvaras i kärlet, och vara av lämpligt material för att förhindra förorening av mark, grundvatten eller annat område vid eventuellt spill eller läckage. Övriga kemikalier får inte uppbevaras på täktområdet.
25 § punkt 5 miljöskyddslagen och 4 kap. 8 § vattenlagen

10. Tillståndshavaren skall vidta tillräckliga skyddsåtgärder så att vatten i omgivningen skyddas från förorening. På området skall finnas oljebekämpningsutrustning. Bränsle och kemikalier som läckt ut i naturen skall omedelbart samlas in. Vid bränsle- eller kemikalieutsläpp skall räddningsverket samt Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet omedelbart kontaktas. Andra driftstörningar av betydelse för miljön skall omgående rapporteras till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Ifall vattnet som samlas i tåktens djupaste delar, misstänks vara förorenat får ingen pumpning göras före provtagning och analys utförts. Ifall vattnet är förorenat skall en åtgärdsplan uppföras i samråd med Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

25 § punkt 2 och 5 miljöskyddslagen samt 4 kap. 8 § vattenlagen

11. Tvätt av arbetsfordon, samt underhåll och reparationer av maskiner vilket kan orsaka utsläpp i omgivningen, får inte förekomma inom tåktområdet.
4 kap. 7 och 8 §§ vattenlagen

12. Mätning av grundvattennivån skall göras inom tåktområdet. Minst ett grundvattenrör skall uppföras och placeras så att det är möjligt att göra mätningar under hela brytningstiden. Grundvattenrörets placering och borrhjup skall meddelas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

25 § punkt 5 och 26 § miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § vattenlagen

13. En journal skall uppgöras och den skall åtminstone innefatta:

- Mängden material som sprängts.
- Mängden material som krossats.
- Mängden material som förts bort från tåktområdet.
- De återställningsåtgärder som vidtagits och de områden som sökanden anser vara permanent avslutade.
- Kontinuerliga mätningar av grundvattennivån under exploateringstiden, minst 4 mätningar/år under två års tid, varefter mätningfrekvensen kan minskas till 2 mätningar/år.

Tillståndshavaren skall årligen före utgången av februari månad tillställa Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet en kopia av journalen. Journalen skall bevaras vid anläggningen och på uppmaning kunna uppvisas.

25 § punkt 5 och 26 § miljöskyddslagen

14. När tåkten är slutligt efterbehandlad skall detta snarast meddelas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Anmälan om slutsyn av tåkten skall

inlämnas till myndigheten senast 6 månader före utgången av den utsatta giltighetstiden för detta tillstånd.

25 § punkt 4 miljöskyddslagen

15. Efterbehandling skall utföras på de områden där vidare brytning inte kommer att ske. Efterbehandlingen inom brytningsområdet skall göras successivt, allteftersom brytning fortskrider och utföras på ett sådant sätt att området utformas så att det passar in i omgivningen. Täktområdet skall utjämnas och slänter/terrasser planas ut och vegetation återplanteras. Till fyllning används sprängsten och de ursprungliga avbaningsmassorna. Om andra massor används skall dessa marksubstanser vara rena och av lämplig kvalitet. Växtunderlaget skall vara av tillräcklig mäktighet. Tåktens slutliga slänter får inte ges brantare lutning än 1:2.

25 § punkt 4 miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Eklunds Åkeri Öb ansöker om miljö tillstånd för bergtäktverksamhet på fastighet 43-407-3-19 i Torp, Eckerö. Verksamheten omfattar sprängning, krossning av berg samt upplagring av krossprodukter. Eklunds Åkeri innehar förläggningstillstånd enligt 28 § hälsovårdslagen, beviljat av hälsonämnden 24.04.1997 och täkt tillstånd fanns för det aktuella området enligt naturvårdslagen under tiden 14.08.1998 - 31.12.2006. Ungefär 36 000 m³ berg har brutits ur tåkten. Platsen är ur flera aspekter lämplig för bergtäktverksamhet då den sedan tidigare är ett område med täktverksamhet, området ligger avskilt från bebyggelse och läget är förhållandevis undanskymt i landskapet. Avståndet till närmaste fast boende är enligt ansökan ca 500 meter. Den tilltänkta brytningen kommer att ske fram till 2016 och omfattningen är enligt ansökan 80 000 m³ berg på ett 2,34 hektar stort område. Sprängningar utförs 4-5 gånger per år och vanligen lösgörs ungefär 3000 m³ berg per sprängning. Sökande har ett täkt tillstånd enligt naturvårdslagen för grustäkt som är belägen inom samma fastighet. På grustäktområdet finns en fast fornlämning som åtnjuter skydd enligt landskapslagen (1965:9) om fornminnen. Fornlämningen påverkas inte av detta miljö tillstånd varför inget utlåtande har begärts från museibyrån.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar att verksamheten utgör vattenfarlig verksamhet men bedömer med beaktande av givna tillståndsvillkor att den kommer att utföras och utövas med minsta intrång och olägenhet för andra allmänna och enskilda intressen, miljön och vattenmiljön. Enligt 4 kap 8 § vattenlagen är utsläpp till grundvatten av vissa farliga ämnen förbjudet och enligt 4 kap 7 § skall den som utövar eller ämnar utöva vattenfarlig verksamhet vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar samt iaktta de försiktighetsmått i övrigt som

skäligen kan fodras för att förebygga eller avhjälpa risk för försämring av vattenkvaliteten. I syfte att skydda vattenmiljön får inte tvätt av arbetsfordon, samt underhåll och reparationer av maskiner vilket kan orsaka utsläpp i omgivningen, förekomma. Vidare har villkor om förebyggande av förorening, tillsyn, egenkontroll samt villkor om lägsta brytningsnivå utfärdats.

Den lägsta brytningsnivån är på 0 meter enligt täktplanen (bilaga 2), men för att förhindra risk för förändring av grundvattenkvaliteten och grundvattennivån får brytning inte bedrivas på en nivå under 1 meter över grundvattennivån för att uppnå tillräckligt skydd, enligt 4 kap. 1 och 7 §§ vattenlagen. För att kontrollera grundvattennivån åläggs tillståndshavaren att utföra grundvattenmätningar inom täktområdet. Tillståndet har också tillfogats villkor om hantering av kemikalier, avfall, bränslen och om att oljebekämpningsutrustning skall finnas tillgängligt på området.

Ingen avrinning sker från täkten utan enligt ansökan pumpas regnvatten, vanligtvis före sprängning, från bergtäkten upp till grustäkten inom samma fastighet och infiltreras där. Enligt ansökan går avrinningen mot bergtäkten (bilaga 3). Infiltreringen skall utföras så att grannfastigheterna inte påverkas. Ifall vattnet misstänks vara förorenat får ingen pumpning göras före provtagning och analys utförts. Ifall vattnet är förorenat skall en åtgärdsplan uppföras i samråd med Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Detta skall göras för att skydda grundvattnet från föroreningar i enlighet med 4 kap. 7 och 8 §§ vattenlagen.

Det buller som verksamheten förorsakar begränsas genom tillståndsvillkor om maximal ljudnivå, tidpunkter för verksamhet och meddelande om tidpunkter för sprängning. Riktvärden för de ekvivalenta ljudnivåerna som inte får överskridas vid bostad, skola och daghem eller motsvarande verksamheter under de angivna tidpunkterna är fastställda i syfte att oskälig störning inte får förekomma. Spridning av damm kan leda till sådan olägenhet eller betydande miljöförorening som avses i 22 § miljöskyddslagen, varvid myndigheten ställer villkor om minimering av dammspridning. Verksamhetsutövaren är organiserad på ett sätt som är tillräckligt och trovärdigt för en fortgående framgångsrik skötsel av verksamheten med hänsyn till dess miljöaspekter och de allmänna miljöskyddsprinciperna i 4 § miljöskyddslagen. Verksamhetsutövaren besitter också tillräcklig sakkunskap om verksamheten och dess miljökonsekvenser i enlighet med 7 § miljöskyddslagen.

Vid anläggande av täkt är det viktigt att skyddszonen kring området är av tillräcklig storlek. Den skyddszon som lämnas mellan grannlägenhet och täktområde skall vara minst 10 meter. Detta för att minska risk för miljöförorening från täktverksamheten, d.v.s. förhindra skada på annans egendom eller olägenhet att nyttja den på grund av skakningar, damm och buller från täktverksamheten, enligt 4 och 22 §§

miljöskyddslagen. Ifall det på grannlägenhet bedrivs liknande verksamhet kan skyddsavståndet minskas till 5 meter ifall en skriftlig överenskommelse upprättats.

För att minska på skadliga miljökonsekvenser är eftervård av täktområdet av stor betydelse. Tagande av marksubstans har många skadliga miljöpåverkningar. Bland annat äventyras grundvattnets kvalitet, växtförhållandena för vegetationen försämras, geologiska och biologiska naturförekomster samt områden där djur och växter lever och förökar sig förstörs. Därtill kan verksamheten föranleda skador som syns vida omkring i landskapet. Målet med eftervården är att reparera skadliga verkningar av täktverksamhet för grundvattnet och att anpassa täktområdet till den omgivande naturen och landskapet. Eftervården främjar också möjligheterna till framtida användning av täktområdet och gör området säkrare, varför sökanden åläggs att återskapa ett ytlager, plana ut slänter/terrasser samt återplantera vegetation i syfte att återskapa naturliga grundvattenrenande markprocesser. Området kan med fördel snedsprängas eller sprängas i terrasser för att underlätta efterbehandlingen. Viktigt är dock att skyddszonen lämnas orörd.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar, med beaktande av i tillståndet givna villkor, att förutsättningar för tillstånd enligt 6 kap. 4 § vattenlagen och 24 § miljöskyddslagen är uppfyllda och beviljar därmed Eklunds Åkeri öb miljö tillstånd för bergtäktverksamhet i Torp, Eckerö.

Tillämpade lagrum

- Landskapslag (2001:30) om miljöskydd och miljö tillstånd 1, 3-7, 9, 11, 22-26, 28 och 52 §§
- Landskapsförordningen (2001:35) om miljöskydd och miljö tillstånd: 1 §, Bilaga 1 punkt 8c
- Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland 1 kap. 1 och 3 §§, 4 kap. 1-8 §§, 5 kap. 1-2, 4 och 9 §§, 6 kap. 1, 4-5, 16-17, 20, 28-29 §§, 7 kap. 4, 6 och 8 §§
- Landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning 2-3 §§
- Landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift i enlighet med punkt 14.2 taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, godkänd av Ålands landskapsregering genom beslut nr 30/2007.

Avgiften faktureras separat.

Mindre stenbrott	€	841
Annonskostnad ¹	€	270,84
Totalt	€	1111,84

¹) Annonskostnad för kungörelse av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Taktplan
3. Avrinningsriktningar inom området
4. Besvärсанvisning

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets ärendeakt.

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Mats Westman
Vik. miljöhandläggare

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ansökan har anhängiggjorts hos Ålands miljöprövningsnämnd 31.07.2006. Ärendet har genom 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 01.01.2008.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 12 maj - 2 juni 2008 på Eckerö kommun, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 12 maj 2008. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Det har inte inkommit några yttranden under tiden för delgivning av ansökan.

Utlåtanden

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har begärt utlåtande från Eckerö kommun. Utlåtandet har inkommit för sent 16.06.2008.

Bemötande

Bemötande har inte inbegärts.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på Eckerö kommun, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på Eckerö kommunkansli, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets kansli respektive Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.